

UCHWAŁA NR 128/2026
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w ZIELONEJ GÓRZE
z dnia 25 maja 2026 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 2 w związku z art.20 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze po rozpatrzeniu odwołania Burmistrza Szprotawy od uchwały Nr 250/2026 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie wydania opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego postanawia:

oddalić odwołanie i utrzymać w mocy uchwałę Nr 250/2026 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie wydania opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Uzasadnienie

W ocenie Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 29 kwietnia 2026 r. przedstawionego w uchwale Nr 250/2026 w sprawie wydania opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego - negatywnie zostało zaopiniowane złożone sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

W uzasadnieniu wydanej opinii Skład Orzekający podniósł, że kwota długu wskazana w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2025-2048 wg stanu na koniec 2025 roku wyniosła 61.822.942,26 zł i jest różna od kwoty długu wynikającej ze złożonego sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2025 r., w którym wskazano kwotę 71.740.730,01 zł. Powyższa rozbieżność ustalona została i potwierdzona w toku realizowanej w okresie od 7 października 2025 r. do 18 lutego 2026 r. kontroli kompleksowej gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Szprotawa, przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Zielonej Górze, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, w powiązaniu z analizą dokumentów źródłowych. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące kwoty długu na koniec 2024 roku istotnie wpłynęły na wysokość kwoty długu wykazywaną przez Gminę Szprotawa w Wieloletniej Prognozie Finansowej uchwalonej na rok 2025 oraz w zmianach tej uchwały dokonanych na przestrzeni całego roku.

Stwierdzone rozbieżności w zakresie ustalenia i prezentacji kwoty długu, w ocenie Składu Orzekającego mają charakter istotny, co w sposób bezpośredni wpływa na ocenę całej gospodarki finansowej jednostki. Nieprawidłowe ujęcie kwoty długu w Wieloletniej Prognozie Finansowej narusza art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, stosownie do którego wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna oraz określać m.in. kwotę długu jednostki, sposób sfinansowania jego spłaty oraz relację, o której mowa w art. 243 tej ustawy. W sytuacji, gdy dane bazowe dotyczące zadłużenia są nieprawidłowe, również prognozowanych wielkości – w tym prognozy kwoty długu i planowanych spłat zobowiązań – nie można uznać za przedstawione

w sposób realistyczny. Jak wskazano w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 kwietnia 2016 r., sygn. akt II GSK 3517/15 „wieloletnia prognoza finansowa nie stanowi planu, a prognozę, czyli plan działań finansowych na przyszłość, tym niemniej jest to dokument, który powinien zawierać realistyczne dane odnoszące się do gospodarki finansowej konkretnej jednostki w sposób maksymalnie realny, z uwzględnieniem wielu zmiennych czynników, które mogą w przyszłości mieć wpływ na wspomnianą gospodarkę finansową jednostki samorządu terytorialnego. (...) WPF nie może być wreszcie dokumentem abstrakcyjnym i oderwanym od realiów jednostki sektora finansów publicznych dla której jest tworzona” (www.orzeczenia.nsa.gov.pl).

Tym samym należy uznać, że Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2025-2045, podjęta uchwałą Rady Miejskiej Nr XIV/76/2024 oraz jej zmiany dokonywane na przestrzeni 2025 roku (w tym wydłużające okres objęty prognozą do roku 2048), nie spełniała wymogu realizacyjności określonego w art. 226 ustawy o finansach publicznych. Konsekwencją powyższego było także nieprawidłowe ustalenie relacji spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Z powołanego art. 243 ust. 1 ww. ustawy wynika, że w każdym roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających do spłaty zobowiązań - obejmującej spłaty rat długoterminowych pożyczek i kredytów wraz z odsetkami, wykupów wieloletnich papierów wartościowych wraz z odsetkami i dyskontem, potencjalne spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz odsetki i dyskonto od kredytów, pożyczek i papierów wartościowych przeznaczonych na finansowanie przejściowego deficytu budżetu – do planowanych w tym samym roku budżetowym dochodów budżetu ogółem jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu. Relacja ta, stanowiąca podstawowy mechanizm ograniczający nadmierne zadłużanie się jednostek samorządu terytorialnego, powinna być ustalona na zasadach wskazanych w ustawie o finansach publicznych, na podstawie rzeczywistych i rzetelnych danych dotyczących zarówno poziomu długu, jak i planowanych oraz wykonanych spłat.

Wieloletnia prognoza finansowa jest nie tylko planem, ale podstawowym dokumentem zawierającym rzetelne dane służące do oceny sytuacji i kondycji finansowej gminy, weryfikacji zdolności kredytowej oraz planowania i kontroli limitów wydatków na realizację wieloletnich przedsięwzięć. Zgodnie z wymogami prawnymi - WPF musi być dokumentem w pełni realistycznym. Oznacza to, że opiera się na twardych danych i wskaźnikach makroekonomicznych, ściśle korelując z corocznie uchwalanym budżetem jednostki. Realistyczność WPF oznacza również to, że powinna ona uwzględniać zdarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową w perspektywie czasu wykraczającej poza bieżący rok budżetowy.

Wykorzystanie nieprawidłowych danych skutkowało zaniżeniem wskaźnika spłaty zobowiązań, a tym samym wykazaniem wyższego poziomu bezpieczeństwa finansowego, niż miało to miejsce w rzeczywistości. W konsekwencji błędne dane dotyczące długu prezentowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Szprotawa 2025 roku stanowiły podstawę bieżącego zarządzania finansami jednostki, jak również planowania wieloletniego.

Tym samym naruszona została jedna z podstawowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych wynikająca z ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą gospodarka środkami publicznymi powinna być jawna i przejrzysta, o czym stanowi art. 33 tej ustawy.

Burmistrz Szprotawy podnosząc, że Skład Orzekający RIO w wydanej negatywnej opinii nie zarzucił niedochowania relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych winien zwrócić uwagę na to, że analiza relacji wynikającej z przywołanego art. 243 ust. 1 dokonywana jest w oparciu o podjęte przez organ stanowiący i organ wykonawczy oraz przesłane do nadzoru Regionalnej Izby Obrachunkowej, uchwały i zarządzenia.

Przywołany przepis stanowi, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, w tym odsetkami od kredytów i pożyczek,
- 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań wynikających z papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90, w tym odsetkami i dyskontem od tych papierów,
- 3) spłat rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1, z wyłączeniem rat zobowiązań określonych w art. 91 ust. 3 pkt 1, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1,
- 4) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji
 - do planowanych dochodów bieżących budżetu, przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, obliczoną według wzoru.

Natomiast stosownie do art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w zakresie działalności nadzorczej właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian.

Oznacza to, że analizy poziomu spełnienia bądź niespełnienia relacji wskazanej w ww. art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych organ nadzoru może dokonać jedynie w oparciu o podjęte i przekazane do badania: uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Gminy oraz uchwały i zarządzenia zmieniające WPF. Organ nadzoru nie ma uprawnień do analizowania budżetu na podstawie hipotetycznych danych czy dokumentów, które do niego fizycznie nie wpłynęły. Regionalne Izby Obrachunkowe są związane zasadą legalizmu, co oznacza, że mogą działać wyłącznie na podstawie obowiązującego prawa i w jego granicach. Ocenę zgodności z prawem prowadzą w oparciu o faktyczne uchwały i dokumenty finansowe, które zostały im oficjalnie przedłożone, a nie na bazie domniemyanych założeń.

Podkreślenia wymaga fakt, iż poziom spełnienia relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie jest jedynym determinantem oceny wykonania budżetu. Stosownie do art. 269 ustawy o finansach publicznych sprawozdanie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się na podstawie danych z ewidencji księgowej budżetu. Sprawozdanie powinno uwzględniać w szczególności:

- a) dochody i wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej;
- b) zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonane w trakcie roku budżetowego;
- c) stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

Zasada wyrażona w przywołanym wyżej przepisie, zobowiązująca organ wykonawczy do sporządzenia sprawozdania z wykonania budżetu w wartościach ujętych w ewidencji księgowej budżetu - jest zasadą nadrzędną, warunkującą wynik analizy przedłożonego sprawozdania. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w postanowieniu z dnia 26 marca 2024 r. (sygn. akt I SA/Łd 97/24) cyt.: „zgodnie z art. 40 ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem zasad określonych wynikających z ustawy o finansach publicznych. Z kolei zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 120), jednostki zobowiązane są stosować przyjęte zasady rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. W myśl art. 4 ust. 2 tej ustawy, zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z treścią ekonomiczną. Z kolei art. 24 stanowi, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie i sprawdzalnie i bieżąco (ust. 1). Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają wszystkie operacje finansowe, które wystąpiły w jednostce. Rzetelna ewidencja księgowa przedstawia rzeczywisty stan majątkowy jednostki.”

W ocenie Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze przedstawionej w uchwale Nr 250/2026 z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego, podniesione zostało, że stan zadłużenia Gminy Szprotawa na dzień 31 grudnia 2025 r. przedstawiony w sprawozdaniu z wykonania budżetu stanowi kwotę 71.740.730,01 zł i jest tożsamy z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za 2025 rok, przedłożonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 18 lutego 2026 roku. Analiza spełnienia indywidualnego wskaźnika spłaty zadłużenia, wynikającego z art. 243 ustawy o finansach publicznych, na koniec 2025 roku jest oparta o dane wynikające z przyjętej przez Radę Miejską w Szprotawie i przedłożonej do nadzoru Regionalnej Izby Obrachunkowej – Wieloletniej Prognozy Finansowej na rok 2025 wraz z jej zmianami. W związku z powyższym spełnienie relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych Gminy Szprotawa na koniec 2025 roku przedstawia zestawienie ujęte w ww. uchwale Nr 250/2026 sporządzone w oparciu o ostatnią zmianę Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2025-2048, która przyjęta została uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXI/194/2025 w dniu 30 grudnia 2025 roku. Kwota długu w ww. dokumencie na koniec 2025 roku wynosi 61.822.942,26 zł i jest różna od kwoty długu wynikającej ze złożonego sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2025 roku, w którym wskazano kwotę 71.740.730,01 zł.

Wobec powyższego w ocenie Kolegium Izby, pomimo prawidłowej realizacji podstawowych wielkości budżetowych, należało negatywnie ocenić wykonanie budżetu Gminy Szprotawa za rok 2025, z uwagi na stwierdzone istotne nieprawidłowości w zakresie ustalenia kwoty długu, które miały wpływ na rzetelność sprawozdań oraz prawidłowość wyliczenia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, co Skład Orzekający stwierdził w uchwale Nr 250/2026.

Zdaniem Kolegium Izby stwierdzone rozbieżności w zakresie ustalenia i prezentacji kwoty długu, mają charakter istotny, co w sposób bezpośredni wpływa na ocenę całej gospodarki finansowej jednostki. Z przedstawionych Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze dokumentów wynika rozbieżność pomiędzy kwotą długu ustaloną w Wieloletniej Prognozie Finansowej na 2025 r., a danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2025 r.

Powyższe ustalone zostało i potwierdzone w toku realizowanej w okresie od 7 października 2025 r. do 18 lutego 2026 r. kontroli kompleksowej gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Szprotawa, przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Zielonej Górze, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej w powiązaniu z analizą dokumentów źródłowych, która wykazała, że:

- I. W wyniku kontroli sprawozdań kwartalnych Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, a także rocznych sprawozdań uzupełniających o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych Rb-UZ m.in. za rok 2024, kontrolujący stwierdzili nierzetelne ich sporządzenie polegające na wykazaniu danych niezgodnych z ewidencją księgową oraz nieprawidłowym wykazaniu struktury zobowiązań według tytułów dłużnych. Ustalono, że w sprawozdaniu Rb-Z sporządzonym według stanu na koniec IV kwartału 2024 r. (korekta nr 3, sporządzona 4 czerwca 2025 r.) wykazano zobowiązania według tytułów dłużnych w kwocie 58.638.414,26 zł w całości z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych zaciągniętych u wierzycieli krajowych w bankach. Natomiast z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 260 „Zobowiązania finansowe” wynika, że zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiło 66.149.206,01 zł. W konsekwencji zadłużenie Gminy wykazane w sprawozdaniu Rb-Z za IV kwartał 2024 r. zostało zaniżone o kwotę 7.510.791,75 zł. Nieprawidłowość ta wystąpiła także w rocznym sprawozdaniu uzupełniającym o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych Rb-UZ wg stanu na koniec 2024 r. (korekta nr 2 z dnia 4 czerwca 2025 r.). Kontrolujący stwierdzili również nieprawidłowe wykazanie struktury zobowiązań w części C3 kwartalnego sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2024 r. W sprawozdaniu wykazano łączną kwotę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego w wierszu 1 - umowy kredytu i pożyczki oraz w wierszu ogółem w wysokości 58.638.414,26 zł. Natomiast według ustaleń kontrolujących kwota zobowiązań ogółem z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 66.149.206,01 zł, przy czym w sprawozdaniu powinny zostać wykazane: w wierszu 1 - kredyty i pożyczki w kwocie 24.529.206,01 zł, zaś w wierszu 3 - papiery wartościowe, których zbywalność jest ograniczona w kwocie 41.620.000,00 zł.
- II. Kontrolujący stwierdzili także, że sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy za 2024 r. zostało sporządzone nierzetelnie poprzez zaniżenie długu o kwotę 7.395.791,75 zł. Burmistrz w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 r. wykazał dług w wysokości 58.753.414,26 zł. Natomiast prawidłowa kwota długu wynikająca z ewidencji księgowej wynosi 66.149.206,01 zł. Rzeczywista wielkość wykonanych w 2024 r. przychodów wynikająca z ewidencji księgowej wynosi 9.441.306,01 zł. Burmistrz przedstawił wykonanie rozchodów budżetowych niezgodnie ze stanem faktycznym wynikającym z ewidencji księgowej. Rozchody zostały zaniżone o kwotę 115.000,00 zł. Rzeczywista wielkość wykonanych w 2024 r. rozchodów wynosi 4.655.791,75 zł, podczas gdy w sprawozdaniu wykazano 4.540.791,75 zł.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące kwoty długu na koniec 2024 roku mają istotny wpływ na wysokość kwoty długu wykazywanej przez Gminę Szprotawa w Wieloletniej Prognozie Finansowej uchwalonej na rok 2025 oraz w zmianach tej uchwały dokonanych na przestrzeni całego roku.

W wyniku czynności kontrolnych prawidłowe dane dotyczące długu jednostki w kwocie 71.740.730,01 zł:

- a) zostały ujęte w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, a także rocznym sprawozdaniu uzupełniającym o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych Rb-UZ za rok 2025, złożonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 18.02.2026 r.,
- b) wprowadzone zostały do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szprotawa na lata 2026-2045 w dniu 13 marca 2026 r. uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXIII/220/2026.

Burmistrz podniósł, że zaniżenie kwoty realnego długu w WPF Gminy i sprawozdawczości pozostawało w bezpośrednim związku z sytuacją organizacyjną i kadrową w jednostce na moment objęcia obowiązków przez obecnego Skarbnika.

Jednakże z ustaleń kontroli wynika, iż osoba obecnie pełniąca funkcję Skarbnika zatrudniona jest na tym stanowisku od dnia 28 lipca 2023 r., gdzie wcześniej od sierpnia 2021 r. zatrudniona była na stanowisku Zastępcy Skarbnika.

Odwołujący wskazał także na trudności kadrowe obejmujące rotację pracowników odpowiedzialnych za prowadzenie ksiąg rachunkowych, podejmowanie działań rekrutacyjnych oraz ogłaszanie kolejnych naborów.

Kolegium Izby zdaje sobie sprawę, że duża rotacja pracowników może utrudniać prawidłowe funkcjonowanie urzędu, jednakże w ocenie Kolegium braki kadrowe nie mogą usprawiedliwiać przedstawienia kwoty długu gminy w sprawozdaniach budżetowych oraz sprawozdaniu z wykonania budżetu gminy rozbieżnie od stanu faktycznego.

Zgodnie z art. 13 ust. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do zadań izby należy wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami, które stosownie do art. 19 wydawane są przez składy orzekające. Natomiast zgodnie z art. 211 ustawy o finansach publicznych budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany na rok budżetowy. Rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa. Uchwała budżetowa składa się z: 1) budżetu jednostki samorządu terytorialnego; 2) załączników. W załącznikach do uchwały budżetowej zamieszcza się: 1) zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego; 2) plan dochodów rachunku dochodów jednostek, o których mowa w art. 223 ust. 1, oraz wydatków nimi finansowanych; 3) plany przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych.

Stosownie do przywołanego przepisu Skład Orzekający opiniujący sprawozdanie z wykonania budżetu za dany rok jest związany treścią uchwały budżetowej oraz wszystkimi zmianami dokonywanymi w trakcie obowiązywania danej uchwały budżetowej. W związku

z powyższym argument Odwołującego, że sytuacja związana z zaniżeniem kwoty długu w analizowanym roku 2025 została skorygowana i dane na dzień wydania opinii przez SO RIO są zgodne ze stanem faktycznym i prawnym i wynikają z faktycznie udokumentowanych zobowiązań gminy, jest nietrafiony. Jak wskazano powyżej oceniane jest wykonanie budżetu roku 2025 i ostatnie zmiany budżetu miały miejsce w dniu 31 grudnia 2025 r. na podstawie zarządzenia Burmistrza Szprotawy Nr 0050/210/2025, a ostatnia zmiana Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2048 została dokonana w dniu 30 grudnia 2025 r. uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXI/194/2025. Natomiast sprawozdania z wykonania budżetu zostało przedłożone w dniu 30 marca 2026 r. i to ono podlegało analizie oraz ocenie dokonanej przez Skład Orzekający, w wyniku której została podjęta uchwała Nr 250/2026 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

Odwołujący podnosi także, iż gospodarka finansowa Gminy prowadzona była w sposób prawidłowy, zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z ustawą o finansach publicznych. W odwołaniu wskazuje się, że gospodarka finansowa realizowana była w sposób legalny, celowy, oszczędny i gospodarny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z ponoszonych nakładów, o której mowa w art. 44 ustawy o finansach publicznych.

Odpowiadając na powyższe należy odnieść się do wyników kontroli kompleksowej, która prowadzona jest na podstawie kryterium legalności w zakresie zadań własnych. Wyniki ww. kontroli omówiono, podpisano protokół kontroli w dniu 18 lutego 2026 r. i na podstawie wyników kontroli Izba w dniu 16 kwietnia 2026 r. skierowała do Burmistrza Szprotawy oraz do Przewodniczącego Rady Miejskiej w Szprotawie wystąpienie pokontrolne, o którym mowa w art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wskazując źródła i przyczyny nieprawidłowości, ich rozmiary, osoby odpowiedzialne oraz wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności. Podczas czynności kontrolnych oceniany był całokształt gospodarki finansowej gminy, której sentencją jest 38 wniosków pokontrolnych zawartych w przekazanym wystąpieniu pokontrolnym. W powyższym dokumencie znalazło się 14 zaleceń pokontrolnych, które dotyczą prawidłowego stosowania ustawy o finansach publicznych (9-18, 33-35, 38). Ponadto wnioski pokontrolne odnoszące się do zasady legalności gospodarowania środkami publicznymi, o której mowa w art. 44 ustawy o finansach publicznych zostały wskazane w punkcie 15, 33 i 34 powyższego wystąpienia pokontrolnego.

W złożonym odwołaniu podniesiono, że w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych prawidłowe dane dotyczące zadłużenia jednostki w kwocie 71.740.730,01 zł:

- a) zostały ujęte w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, a także w rocznym sprawozdaniu uzupełniającym Rb-UZ za rok 2025, złożonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 18 lutego 2026 r.;
- b) zostały wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szprotawa na lata 2026-2045 w dniu 13 marca 2026 r.

W tym miejscu należy powtórzyć, że sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje wykonanie roku 2025, które stosownie do art. 211 ustawy o finansach publicznych obejmuje rok budżetowy 2025. Czynności dokonane po wygaśnięciu uchwały budżetowej z dniem 31 grudnia 2025 r., a także

nieujęte w sprawozdaniu z wykonania budżetu, które przesłano do nadzoru w dniu 30 marca 2026 r. (pomimo wcześniejszego dokonania korekt sprawozdań Rb-Z oraz Rb-UZ za 2025 rok), takie jak:

- ujęcie odmiennej, różnej o 9.917.787,75 zł kwoty długu niż w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, a także w rocznym sprawozdaniu uzupełniającym Rb-UZ za rok 2025,
- wprowadzenie prawidłowej kwoty zadłużenia gminy do Wieloletniej Prognozy Finansowej, która obowiązuje dopiero w następnym roku budżetowym, tj. 2026,

nie podlegają ocenie podczas analizy sprawozdania z wykonania budżetu roku 2025.

Sprawozdanie z wykonania budżetu ma na celu zbadanie stopnia realizacji planu finansowego gminy obejmującego dochody, wydatki oraz wynik budżetu. Jego zadaniem jest przedstawienie rzetelnego obrazu sytuacji finansowej, umożliwiającego ocenę efektywności zarządzania środkami publicznymi oraz służy realizacji obowiązku prawnego i zachowaniu zasady jawności.

Odbiorcami sprawozdania z wykonania budżetu są przede wszystkim: organ stanowiący – Rada Miejska w Szprotawie, organ nadzorczy - Kolegium Izby, a także obywatele, mieszkańcy danej społeczności lokalnej. Realizując konstytucyjną zasadę jawności finansów publicznych, sprawozdania, w tym sprawozdanie z wykonania budżetu, są powszechnie udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP), co pozwala lokalnej społeczności ocenić sposób realizacji zadań, stan finansów publicznych oraz stan majątkowy gminy.

Ponadto do przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu Skład Orzekający wniósł szereg uwag, wyszczególnionych w uchwale Nr 250/2026 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Kolegium Izby – po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 r. oraz odwołaniem od uchwały Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze - nie przychyliło się do przedstawionej przez Pana Burmistrza argumentacji.

Zdaniem Kolegium Izby przedstawione w odwołaniu zarzuty nie stanowią podstawy do zmiany stanowiska Składu Orzekającego wyrażonego w uchwale Nr 250/2026 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie wydania opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego. Zaprezentowane w sprawozdaniu dane, stanowiące podstawę do wydania powyższej opinii Składu Orzekającego obarczone zostały istotną wadą, dotyczącą jednej z podstawowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych wynikającą z ustawy o finansach publicznych – zasadą jawności i przejrzystości – wyartykułowaną w art. 33 tej ustawy.

Mając powyższe na uwadze – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze postanowiło jak w sentencji niniejszej uchwały.

Uchwała jest ostateczna i nie przysługuje na uchwałę skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim.

Przewodniczący Kolegium
Ryszard Zajczkowski